

SPRÍSTUPŇOVANIE LESOV V LANOVKOVÝCH TERÉNOCH

Gestor predmetu:
prof. Ing. Valéria Messingerová, CSc.

Vyučujúci:
prof. Ing. Valéria Messingerová, CSc.
Ing. Michal Ferenčík
Ing. Ivan Sačkov

Rozhodovací proces

Cvičenie č. 5

Úvod

- Proces výberu určitého pokračovania zo všetkých možných pokračovaní, ktoré pripúšťá hmotno-energetický stav ekosystému a má z hľadiska rôznych možností prednosť.

- Metódy rozhodovania
  - Subjektívne
  - Objektívne

Subjektívne metódy rozhodovania

- Rozhodovanie bez pripravených informácií a analýzy situácie zostavené hlavne prostredníctvom intuície.
- Vyššie riziko nesprávneho rozhodnutia!

Objektívne metódy rozhodovania

- Rozhodovanie na základe presne kvantifikovaného stupňa dosiahnutia cieľa, ktoré podporuje matematický aparát (algoritmy).

- Základné metódy:
  - Rozhodovacia analýza
  - Rozhodovacie tabuľky
  - Rozhodovacie siete
  - Metódy operačného výskumu
  - Iné

Rozhodovacia analýza

- Viackriteriálna metóda objektívneho rozhodovania v rámci syntézy subjektívnych a objektívnych metód rozhodovania.

- Etapy:
  - Vymedzenie problému a stanovenie cieľa
  - Analýza informácií
  - Vypracovanie variantov riešenia
  - Stanovenie kritérií pre výber variantov
  - Hodnotenie a porovnávanie variantov
  - Analýza rizika
  - Prijatie rozhodnutia

Vymedzenie problému a stanovenie cieľa

- Výhodné je určiť požiadavky, ktorým musí riešenie vyhovovať (nutné požiadavky).

Analýza informácií

- Sledované oblasti:
  - Očakávané výsledky
  - Požadované zdroje

- Obsah informácií:
  - Pracovné sily
  - Financovanie
  - Materiálové zabezpečenie
  - Čas
  - Iné

Vypracovanie variantov riešenia

- **Varianty:**
  - Účelové - slúžia na hľadanie nových riešení
  - Realizovateľné - sú priamo spojené s cieľom

Stanovenie kritérií pre výber variantov

□ Kritéria:

- Absolútne – každý variant im musí vyhovovať.
- Relatívne – posudzujeme ich z hľadiska stupňa dosiahnutia cieľa a podľa nich robíme vzájomné porovnávanie variantov riešenia.

Hodnotenie a porovnávanie variantov

- Stanovenie poradia variantov podľa kritérií.

- Spôsoby:
  - Porovnávanie výhod a nevýhod
  - Bodové hodnotenie
  - Poradie dôležitosti
  - Váhové hodnotenie
  - Hodnotenie rizika

■ Porovnávanie výhod a nevýhod

Varianty a stupnica

Hodnotiaca tabuľka

- Nevyhovuje -
- Vyhovuje +

Zhodnotenie

Súčet kritérií, ktorým vyhovuje riešenie

Súčet kritérií, ktorým nevyhovuje riešenie

P. č.	Kritériá	Varianty	
		A	B
1			
2			
3			
4			
	Súčet		

-Platí-

Táto metóda dáva len hrubý pohľad a nevystihuje bližšie mieru vhodnosti.

■ Bodové hodnotenie

Varianty a stupnica

- Nevyhovuje 0 b 1 b
- Vyhovuje málo 1 b 3 b
- Vyhovuje čiastočne 2 b 5 b
- Vyhovuje úplne 3 b 10 b

Hodnotiaca tabuľka

P. č.	Kritériá	Varianty	
		A	B
1			
2			
3			
4			
	Súčet		

-Platí-

Cez stupnicu sa hodnotí stupeň splnenia vybraných kritérií.

Súčet bodov nie je absolútnym a jednoznačnou mierou optimality.

■ Poradie dôležitosti

Párové hodnotenie

Hodnotiaca tabuľka

1 1 1

2 3 4

2 2

3 4

3

4

Číslo kritérií	1	2	3	4
Počet preferencií				
Poradie kritérií podľa počtu preferencií				

Kontrola preferencií

$$S = \frac{n(n-1)}{2}$$

n- počet kritérií

-Platí-

Dáva možnosť podrobného rozboru a hodnotenia, ale po prieskume na ktorom sa musí podieľať viac odborníkov.

■ Váhové hodnotenie

Výpočet váhy

$$V_i = \frac{100}{n(n-1)} p_i$$

V_i – váha i -teho kritéria

N – počet preferencií

P_i – počet preferencií
 i -teho kritéria

Hodnotiaca tabuľka

P.č.	Kritérium	Váha	Varianty			
			Počet bodov		Počet bodov	
			Jed.	Váž.	Jed.	Váž.
1						
2						
3						
4						
	Súčet bodov					
	Poradie					

Jednoduchý počet bodov – hodnotiaca tabuľka bodového hodnotenia.

Vážený počet bodov – súčin váhy a jednoduchého počtu bodov.

-Platí-

Podáva úplný prehľad väčšieho počtu návrhov na základe skúmania mnohých faktorov.

■ Hodnotenie rizika

Pridelenie váhy

- Nezávažná porucha 1
- Málo závažná porucha 2
- Závažná porucha 4
- Silne závažná porucha 7
- Rozhodujúca porucha 10

Zhodnotenie

$$R_C = \frac{\sum R}{\sum V} 100$$

Hodnotiaca tabuľka

P.č.	Nepriaznivé javy	Váha (V)	Varianty			
			A		B	
			%	R	%	R
1						
2						
3						
4						
	Stupeň ohrozenia	-	-		-	
	Váha (Sa)		-		-	
	Riziko celkom (Rc)					

% - pravdepodobnosť výskytu

R - riziko, ktoré sa dostane súčinom váhy

a pravdepodobnosťou jeho výskytu a podielom 100

Prijatie rozhodnutia

- **Obsah rozhodnutia (písomne):**
  - Stručný popis vybraného variantu a jeho zdôvodnenie.
  - Čas začatia a ukončenia realizácie projektu.
  - Etapy realizácie a ich časový harmonogram.
  - Zodpovednosť pracovníkov za realizáciu.
  - Motiváciu pracovníkov na realizáciu projektu.

Ďakujem za pozornosť

Gestor predmetu:
prof. Ing. Valéria Messingerová, CSc.

Vyučujúci:
prof. Ing. Valéria Messingerová, CSc.
Ing. Michal Ferenčík
Ing. Ivan Sačkov